

Aldona Chmielowska

Czerchów, gm. Ozorków, woj.
łódzkie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 16, 184-185

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z 11 badanych jam - 4 należy odnieść do VII-VIII wieku /nr 68,81,82,85/. Na uwagę zasługuje jama 81 - odpadkowa z bardzo dużą ilością ułamków naczyń i kości zwierzęcych, kółkiem z brązu i haczykiem z żelaza oraz jama 85 - mieszkalna, w której znaleziono ułamki ceramiki, 5 paciorków szklanych i kabłąk z brązu. W jamę zostały wkopane dwa groby szkieletowe /nr 148 i 149/. Z pozostałych 7 - 3 to jamy o nieokreślonym charakterze, owalne lub okrągłe z kamieniami i małą ilością materiału ceramicznego z XI-XIII wieku oraz 4 - zaciemnienia z przypadkowym materiałem ceramicznym.

Badania przyniosły dalsze interesujące materiały kultury ludności zamieszkującej teren obecnego Czekanowa w VII-VIII i XI-XIII wieku. Grób ciepłopalny jest nowym zjawiskiem w obrządku pogrzebowym czekanowskiego obiektu i ciekawym przyczynkiem do problematyki grobów ciepłopalnych z młodszej fazy wczesnego średniowiecza na terenie Podlasia. Uchwycono kolejne punkty północnej granicy cmentarzyska, potwierdziła się jego peryferia wschodnia i uległa przesunięciu bardziej na południe, peryferia południowa, co warunkuje dalsze prace na tym odcinku.

Materiały i dokumentacja znajdują się w PMA w Warszawie.

CZERCHÓW, gm. Ozorków
woj. łódzkie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadziła dr Aldona
Chmielowska. Finansował WKZ w
Łodzi. Ósmy sezon badań. Grodzisko
wczesnośredniowieczne /IX-
XI w./.

Kontynuowano badanie grodziska. W wykopie IV /5 x 6 m/, usytuowanym na północnym zewnętrznym stoku wału głównego, odkryto na głębokości około 180 cm od powierzchni dalszy ciąg konstrukcji drewnianych tegoż wału, wzniesionych sposobem przekładkowym.

Niski poziom wód gruntowych umożliwił szczególnie obserwacje techniki budowy tej części umocnień grodowych; konstrukcja rusztowa spoczywała na drewnianych podwalinach, tzn. na luźno narzuconych fragmentach odpadkowego drewna w układzie przekładkowym, a umieszczonych w celowo wykopanym niezbyt głębokim rowie o szerokości około 1,5-2 m. Całość zabezpieczały pionowo wbite kołki zarówno od wewnętrznej, jak i zewnętrznej strony tej konstrukcji. Dodatkowym zewnętrznym wzmocnieniem były: ścianka z zaplacionej faszyny oraz warstwa kamieni.

W górnych spalonych warstwach wału znaleziono ceramikę ręcznie lepioną, słabo obtaczaną i silnie obtacza-

na. W obrębie zachowanych szczątków drewnianych odkryto fragmenty przedmiotów żelaznych, w tym 6 grotów do strzał o liściu trapezoidalnym, 1 duży grot włóczni i kilkanaście ułamków ceramiki słabo obtaczonej.

Rów sondażowy /1 x 50 m/ poprowadzony na północ od wykopu IV, po raz drugi nie potwierdził opinii przedwojennych badaczy o istnieniu dookólnego wału zewnętrznego.

Zbiory znajdują się w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

CZERNICZYN, gm.Hrubieszów
woj.zamojskie
Stanowisko 3

patrz
neolit

CZERSK, gm.Góra Kalwaria
woj.stołeczne warszawskie
Stanowisko "Wzgórze Zamkowe"

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materiałnej
w Warszawie

Badania prowadzili: dr Jadwiga Rauhutowa, dr Przemysław Urbańczyk i mgr Teresa Rysiewska. Konsultantem był prof.dr Witold Hensel. Piętnasty sezon badań. Wczesne i późne średniowiecze /XI-XII-XIV w./.

Badania kontynuowano na działkach 37D, 36A i 35 C-D usytuowanych w części południowo-zachodniej dziedzińca zamkowego. Na trzech z nich /37D, 36A i 35C/ zakończono eksplorację na poziomie calca. Uzyskano dalsze informacje odnośnie charakteru zabudowy i układu przestrzennego w różnych poziomach osadniczych /relikty budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz piece i paleniska/. Na uwagę zasługuje odsłonięcie resztek dużych skupów drewnianych na działce 36A w poziomie tymczasowo datowanym na XI stulecie. Ich usytuowanie oraz rozmiary, nie posiadające odpowiedników w dotychczasowych źródłach z tego okresu, nie wykluczają możliwości, że są to resztki zabudowy dworu książęcego, który prawdopodobnie znajdował się w tym miejscu. Zasługuje przy tym na uwagę, że na sąsiadującej działce /35C/ znaleziono, na wtórnym złożu, rzeźbioną bierkę warcabów z kości słoniowej, którą stylistycznie datować można na 2 poł.XII wieku. Jest ona zdobiona motywem roślinnym oraz wyobrażeniem orka i może być produktem wschodnim, który dotarł na nasze ziemie albo poprzez Italię, albo z krajów zachodnich. Tego rodzaju kamienie do gry używane były wówczas przez elitę feudalną. Wśród innych znalezisk ruchomych na uwagę zasługuje znalezienie po raz pierwszy w Czersku kostki mozaikowej ze szkła, pochodzącej zapewne z wystroju XI-XII-wiecznej świątyni św.Piotra znajdującej się na grodzie.